

چهارشنبه 7 شهریور 1397-17 ذی الحجه 1439-29 آگوست 2018

رحلت آیت الله "سید شهاب الدین مرعشی نجفی" عالم رجالی و مرجع بزرگ تقلید شیعیان (1369 ش)

رحلت آیت الله "سید شهاب الدین مرعشی نجفی" عالم رجالی و مرجع بزرگ تقلید شیعیان (1369 ش)
 آیت الله سید شهاب الدین بن سید محمود بن سیدالحکماء تبریزی مرعشی نجفی، فقیه اصولی و محدث رجالی در سال 1276 ش (1315 ق) در شهر نجف در خاندان پرسابقه و اهل علم "مرعشی" به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و مقدمات علوم را نزد پدرش فرا گرفت و پس از طی سطوح، در درس خارج فقه و اصول حضرات آیات: آقا ضیاء الدین عراقی و شیخ احمد کاشف الغطاء و شماری از استادان و مدرسان برجسته حوزه نجف شرکت کرد. آیت الله مرعشی در نجف، کربلا، کاظمین، سامرا، تهران و قم، نزد بیش از یکصد استاد زانوی ادب به زمین زد و در سایه پشتکار عالی و همت بلند به مدارج بالای علمی و اخلاقی دست یافت. حافظه قوی، هوش سرشار و علاقه شدید به اهل بیت (ع)، از ایشان عالمی ساخت که نه تنها در علوم دینی از جمله فقه و اصول به مرحله اجتهاد رسیده بود، بلکه در بسیاری از علوم مانند: کلام، ادیان، انساب، حدیث، رجال، درایه و علم حروف نیز مهارت بسیار داشت. آیت الله مرعشی نجفی مجتهدی بنام بود، به طوری که بیش از 200 تن از علمای اسلامی امامیه و تعداد کثیری از شخصیت‌های اهل سنت بر اجازه اجتهادش، مهر تأیید زده بودند. وی از فرق شیعه نیز اجازه نقل روایت داشت. ایشان در سن 27 سالگی پس از بازگشت به ایران، در قم رحل اقامت افکند و تا پایان عمر در همانجا به تدریس و تألیف مشغول گردید. حاصل عمر پربرکت ایشان در حدود یکصد و پنجاه اثر نفیس علمی در زمینه‌های مختلف علمی است. در طول بیش از هفتاد سال تدریس این عالم بزرگوار، شاگردان فاضلی پرورش یافتند که هر کدام از آنها، در شمار علما و مدرسين حوزه‌های علمی شیعه می‌باشند که حضرات آیات: سید مصطفی خمینی، سید محمود طالقانی، مرتضی مطهری، سید محمد بهشتی، شهاب الدین اشراقی، محمد مفتح، امام موسی صدر، میرزا جواد تبریزی، شیخ حسین نوری همدانی، سید رضا صدر، سید مهدی روحانی و سید مرتضی عسکری از آن جمله‌اند. از دیگر خدمات معظم‌له بنای کتابخانه، مسجد، مدارس، حسینیه‌ها و مراکز درمانی می‌باشد. آیت الله مرعشی در طول نهضت اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره)، همواره حامی و پشتیبان نهضت و رهبری آن بود و بارها در حمایت از حضرت امام، اقدام نمود. پس از پیروزی انقلاب نیز، ایشان همواره از نظام اسلامی حمایت می‌کرد و در مناسبت‌های مختلف، با ارسال پیام‌ها، به تقویت نظام می‌پرداخت. سرانجام این اسوه فضیلت و علم، در هفتم شهریور 1369 ش برابر هفتم صفر 1411 ق، در 96 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییع باشکوه، بر حَسَب وصیت معظم‌له، در راهروی ورودی کتابخانه‌اش به خاک سپرده شد.

آیت الله آقا رحیم ارباب اصفهانی در 12 جمادی الاول سال 1297 ق در اصفهان به دنیا آمد. پس از کسب مقدمات و سطوح حوزه، از محضر درس اساتید برجسته‌ای همچون ابوالمعالی کلباسی، آخوند ملا محمد کاشی، سید محمد باقر درچه‌ای و میرزا جهانگیرخان قشقایی بهره‌ها گرفت و با آیت الله سید حسین طباطبایی بروجردی هم مباحث بوده است. آیت الله ارباب اصفهانی به تأسی از استاد عارف و حکیم خود، جهانگیرخان قشقایی، جز در هنگام اقامه نماز جمعه و جماعت، عمامه نمی‌گذاشت. وفات این فقیه بزرگ در شب عید غدیر سال 1396 ق در 99 سالگی روی داد.

تأسیس سلسله ایلیکانی یا آل جلایر توسط شیخ "حسن بزرگ" (740 ق)

همزمان با انحطاط ایلیخانان مغول، عده‌ای از سرداران ایلیخانی سر به استقلال‌خواهی برداشتند و آل جلایر یا ایلیکانیان از همه نیرومندتر شدند. ایشان عراق و آذربایجان را سال‌ها در دست داشتند. جلایریان یا امرای ایلیکانی که مؤسس آن شیخ حسن بزرگ بود، بغداد را به عنوان پایتخت زمستانی و تبریز را پایتخت تابستانی خود برگزیدند. این خاندان از سال 736 تا 814 ق بر نواحی غربی ایران و نقاط مجاور بین‌النهرین حکومت کردند.

محمدنجیب اولین رئیس جمهور مصر، در سال 1901م از یک مادر سودانی در خارطوم به دنیا آمد. او پس از طی مدارج نظامی در ارتش مصر، در سال 1942م جنبش افسران آزاد را به کمک جمال عبدالناصر و دیگران بنیان‌گذاری کرد. نجیب پس از کودتای 1952 علیه رژیم سلطنتی ملک فاروق، وی را وادار به استعفا کرد و خود ریاست شورای فرماندهی انقلاب را بر عهده گرفت. ژنرال محمد نجیب سرانجام در 18 ژوئن 1953م به عنوان اولین رئیس جمهور مصر برگزیده شد اما خود در نوامبر 1954، قربانی کودتای آرام ناصر گردید. نجیب تا پایان حکومت ناصر در ویلاهی در شمال قاهره تحت نظر بود. او پس از مرگ ناصر و روی کار آمدن انور سادات در سال 1971 به دستور سادات آزاد شد و سرانجام در 29 اوت 1984م در 83 سالگی درگذشت.

آزمایش پنهانی اولین بمب هسته‌ای اتحاد جماهیر شوروی (1949م)

تولد "جان لاک" فیلسوف انگلیسی و معمار فلسفه حکومت دموکراسی (1632م)

جان لاک، فیلسوف و نظریه پرداز معروف انگلیسی و بنیان گذار فلسفه حکومت دموکراسی در 29 اوت 1632م در رینگتن انگلستان به دنیا آمد. وی تحصیلات خود را در آکسفورد به پایان رساند و پس از آن به تدریس زبان یونانی، معانی بیان و فلسفه پرداخت. در دهه های اولیه زندگی جان لاک، یک دوره پرتشویش و اغتشاش اجتماعی و سیاسی و درگیری بین جمهوری خواهان و سلطنت طلبان پیش آمد. با وجود این، لاک ملاحظه کرد که حوزه های علمی که وی در آنها رفت و آمد داشت به کلی از روح انقلابی زمان خویش بی خبرند. وی در زندگی لاک و دنیای پیرامونش چیزهایی بود که او را به تفکر برمی انگیزد. در گیر و دار وقایع زمان، جان لاک به دلیل ترس از گرفتار شدن در زندان شاه، به فرانسه و سپس هلند گریخت و در آنجا به تفکر درباره دستگاه فلسفی خود که اساس دموکراسی جهان است، پرداخت. کلید فلسفه لاک شامل دو کلمه "توافق قراردادی" است. وی اعلام داشت که تمام حکومت ها، سراسر روابط انسانی و همه زندگی را، باید به مثابه داد و ستد تلقی کرد. رئیس حکومت به عوض تحمیل اراده خویش بر مردم باید خدمت خود را به مردم بفروشد. لاک می گفت فلسفه تجارت را باید درباره حکومت و آداب و سلوک اخلاقی زندگی روزانه مان به کار بست. ما باید در معاملات سیاسی خود همان اندازه خردمندانه رفتار کنیم که در معاملات تجارتي مان عمل می کنیم. لاک، ذهن انسان به هنگام تولد را هم رنج و سفیدی می دانست که تجارب حسی، مانند متن کتاب، از آغاز تولد تا زمان مرگ، بر لوح ذهن نوشته می شود. این معلومات به صورت حفظیات شکل می پذیرد و حفظیات به گونه فکر و فکر به جامه عقل درمی آید. بنابراین عقل انسان چیزی جز ارزشیابی دنیای مادی که از دریچه های حواس به داخل ذهن راه می یابد، نیست. لاک بر این عقیده است که اشخاص مختلف، دنیا را به صور مختلف می بینند، زیرا اگرچه حواس به ظاهر یکی است، اما دنیا را متفاوت دریافت می کنند. لاک یک دوره عملی برای تعقل توصیه می کند و آن راه تساهل و مدارای مشترک است. وی حکومت خوب را حاصل قرارداد میان انسان با انسان می دانست و وظیفه حکومت ها را خدمت به مردم عنوان می کرد. لاک درباره حکومت عادلانه می گفت که باید مبتنی بر رضایت اکثریت مردم باشد. به مردم آزادی بیان، آزادی فکر، آزادی انتخاب و آزادی دین بدهد و برای آن که کار به خودکامگی نکشد، لازم است که سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه وجود داشته باشند. اما رؤیای لاک از حکومت آزادی خواه ملی فراتر رفت و او اصولی، هم برای حکومت بین المللی و هم حکومت ملی، طرح افکند. به نظر لاک، دوره ترقی واقعی وقتی آغاز خواهد شد که کشورها نیز چون مردم، طبق یک قرارداد اجتماعی با هم متحد شوند و از لحاظ سیاسی به یک دیگر اتکا ورزند. لاک عقیده داشت که هدف همه حکومت ها، حفظ حیات، آزادی و خوشبختی ملت ها است، اصل عدالت مبتنی بر نیاز و احتیاج مردم است و عاملی که معلوم می دارد مردم به چه چیز احتیاج دارند، صدای آنهاست. وی در این جا عنوان می کند که اخلاق و رفتار خوب، نتیجه حکومت خوب است. لاک، علم اخلاق را هم چون سیاست، به عنوان یک علم محض، بر پایه تجربیات حواس بیان نهاد. وی بر این عقیده بود که اخلاق و رفتار خوب آن است که آدمی را به خوشی برساند و از رنج و زحمت به دور دارد. اما قانون اخلاقی ایجاب می کند که رفتار فرد باید به بیشترین شادی برای بیشترین تعداد و تقلیل درد و رنج از همه منجر شود. فلسفه لاک را می توان چنین خلاصه کرد: استقلال افراد در یک جامعه دموکراسی، اتکای اقوام در کشورها به یک دیگر در دنیای آزاد؛ استقرار اخلاقیات بر مبنای تعاون در میان همه افراد بشر. از آثار عمده ای که لاک در آن ها به تشریح عقاید فلسفی خویش پرداخته است، می توان از کتب رساله درباره فهم بشر، اندیشه های در باب تعلیم و تربیت و معقولیت دین مسیح (ع) نام برد. جان لاک سرانجام در 28 اکتبر 1704م در 72 سالگی درگذشت. چهار سال پس از بمباران هسته ای هیروشیما و ناگازاکی توسط آمریکا، با آزمایش نخستین بمب هسته ای شوروی در 29 اوت 1949م، سلاح هسته ای از انحصار آمریکا خارج شد و میان آمریکا و شوروی توازن به وجود آمد که توازن وحشت نام گرفت. در این وضعیت، هر طرف به دلیل هراس از حمله اتمی طرف دیگر، از به کارگیری سلاح هسته ای خودداری می کرد. از آن پس آمریکا و شوروی به جنگ تبلیغاتی علیه یک دیگر روی آوردند که میان دو بلوک شرق و غرب ادامه داشت. اگر چه با اضمحلال اتحاد جماهیر شوروی، تهدید سلاح هسته ای کاهش یافت اما هنوز این تهدید به ویژه از جانب دولت های هائی هم چون آمریکا و رژیم صهیونیستی، علیه کشورهای مستقل و مخالف با سیاست ها، توسعه طلبانه آن ها، ادامه دارد.